

*Бабич В. І.,
аспірант*

Херсонського державного університету

ЛІРИЧНЕ Я КРІЗЬ ПРИЗМУ ОБРАЗІВ ПРИРОДИ В ІДІОДИСКУРСАХ Р. ФРОСТА І К. СТЕНБЕРГА

Анотація. Стаття присвячена аналізу засобів вираження ліричного я в ідіодискурсах Р. Фроста і К. Стенберга крізь призму образів природи. Узагальнюючи наявні наукові розвідки щодо тлумачення таких категорій, як «дискурс», «поетичний дискурс», «ідіодискурс», «ліричне я», автор пропонує власне розуміння ключових понять дослідження й доходить висновку про відмінності у змістовому наповненні поетичних текстів, які містять образи природи, та подібності у використанні мовностилістичних засобів вираження ліричного я у представників американського поетичного дискурсу модернізму.

Ключові слова: поетичний дискурс, ідіодискурс Р. Фроста і К. Стенберга, образи природи, ліричне я, засоби вираження.

Постановка проблеми. У сучасних дослідженнях із когнітивної лінгвістики увага науковців прикута до образної структурованості людського мислення на рівні свідомості й підсвідомості. Сучасні вітчизняні та зарубіжні дослідники визначають образ однією з основних структур концептуальної картини світу людини, основною складовою її ментального життя й когнітивною передумовою думки [2; 17; 20; 23]. З погляду аналізу поетичного дискурсу вчені розрізняють поняття «образ» як конкретної чуттєвої реальності, «поетичний образ» як вираження ідеї, узагальнений зміст віршованого тексту і «словесний поетичний образ» як утілення образу, ідеї й змісту в мовленнєвій формі, унаслідок чого останні розглядаються як лінгвокогнітивний текстовий конструкт, який інтегрує в собі концептуальну та вербальну іпостасі поетичного образу [3, с. 21].

У лінгвістичних дослідженнях останніх років, пов'язаних із аналізом поетичного дискурсу, образи природи розглядаються вченими як динамічні лінгвокогнітивні утворення, що виникають при формуванні загального образного простору поетичного тексту, візуальна організація якого пов'язана із демонстрацією опосередкованих людиною боків природного світу й цивілізації та характеризується незамкненістю простору, недосказаністю, представленням повного образу явища (тобто зображення серії вражень від предмета, а не одиничного враження від нього), цілісністю образів (образи взаємодіють і формують замкнене коло), відсутністю узагальнень природних об'єктів та явищ, антропоцентричною спрямованістю (присутністю людини імпліцитно або експліцитно) [12, с. 230].

Незважаючи на численну кількість наукових робіт як вітчизняних, так і зарубіжних дослідників у різних напрямках лінгвістики й поезики, у яких вони вирішують проблеми лексико-семантичної та структурно-синтаксичної організації поетичного дискурсу, його функціональних і прагматичних властивостей (М. Акішина, Л. Белехова, О. Воробйова, О. Заболотська, М. Зубець, О. Іссерс, О. Морозова, І. Шевченко та ін.), аналізують різноманітні підходи стосовно дослідження образів природи в поетичному дискурсі й узагальнюють основні ас-

пекти вивчення природи в художньому тексті (О. Кагановська, Л. Петрухіна, Ю. Свірідова, А. Ткаченко, В. Халізев та ін.), додаткової розвідки потребують питання визначення суб'єктних форм вираження авторської свідомості в ліриці, засобів вираження ліричного я в поетичному дискурсі загалом і в окремих поетичних ідіодискурсах.

Актуальність дослідження зумовлена загальним спрямуванням наукових пошуків у контексті аналізу поетичного дискурсу на розкриття когнітивних механізмів, які забезпечують формування й функціонування словесних образів у поетичному тексті, на визначення експліцитної взаємодії між адресантом й адресатом поетичного твору, на вияв концептуальної картини світу окремих поетів або концептуальних структур, які зумовлюють формування змісту образів у творах певного автора як мовної особистості. З'ясування специфіки образів природи в поетичних ідіодискурсах, у яких виявляється ліричне я поета, сприятиме розбудові теорії авторської свідомості в поетичному дискурсі.

Отже, **мета статті** – проаналізувати засоби вираження ліричного я крізь призму образів природи в ідіодискурсах Р. Фроста і К. Стенберга. Об'єктом аналізу є образи природи в поетичних творах Р. Фроста і К. Стенберга, предметом дослідження є засоби вираження ліричного я в ідіодискурсах цих представників американського модернізму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Багатозначність поняття дискурсу в сучасних лінгвістичних студіях, яке асоціюється із поняттям мовлення або, точніше, зв'язного мовлення, потоком мовлення, складним синтаксичним цілим, текстом, комунікативно цілісним і завершеним мовним добутом, а також характеризується комунікативною адекватністю й зумовлене ментальними процесами учасників комунікації, такими як етнічні, психологічні, соціокультурні стереотипи й установки, включаючи стратегії розуміння та породження мовлення, вибір засобів для досягнення кінцевої мети комунікації, фіксація точки зору мовця тощо [7; 10; 15], дещо ускладнює й тлумачення ще одного ключового поняття нашого дослідження – поетичний дискурс. Сучасні вітчизняні й зарубіжні науковці розглядають поетичний дискурс як результат соціального, історичного та культурного процесів, що реалізується у вигляді поетичних текстів, створених групою суб'єктів або окремими суб'єктами, наділеними спроможністю естетично перетворювати дійсність крізь призму внутрішнього стану й авторської майстерності в художньо завершене ціле [1, с. 21]; як складне комунікативне явище, що включає в себе соціальний та історичний контексти, авторські інтенції [6, с. 55]; як складну систему, яка, об'єднуючись навколо віршованого тексту, наповнює його прагматичним змістом і репрезентує індивідуальні характеристики відправника й отримувача віршованого тексту [8, с. 3]; як складну нелінійно організовану систему поетичних текстів, образно-мовленнєві елементи якої являють собою інтегратив-

ну й системно пов'язану єдність їхніх мовних, прагматичних, соціокультурних, психічних і паралінгвістичних властивостей [16, с. 8].

Ураховуючи наявні наукові підходи щодо тлумачення поняття поетичного дискурсу, у дослідженні під поетичним дискурсом ми розуміємо складне, інтегративне й системне комунікативне явище, в основі якого лежить сукупність поетичних творів у єдності лінгвістичних, прагматичних, соціокультурних і когнітивних факторів їх породження й сприйняття і головною складовою якого є мовна особистість як суб'єкт соціальних відносин з унікальним набором особистих якостей, філософських поглядів, історичного досвіду, системою знань, що здатна художньо відображати реалії об'єктивного світу на основі творчого сприйняття, естетичного мотивування, образного мислення, уяви, фантазії та креативної мовленнєво-розумової діяльності з урахуванням специфіки поетичного мовлення.

У контексті дослідження потребує роз'яснення ще одне базове поняття аналізу – «ідіодискурс», яке деякі науковці протиставляють таким поняттям, як «ідіостиль», «ідіолект», «когнітивний стиль», «індивідуальний авторський художній концепт», «концептуальна картина світу автора», а інші отожднюють їх. Так, наприклад, Н. Болотнова, І. Тарасова трактують ідіостиль як систему асоціативно-смыслових полів, що характеризують когнітивний рівень мовної особистості [4, с. 7], як «спосіб думати й говорити про світ у нерозривній єдності» [14, с. 9], що корелює з розумінням ідіостилю як сукупності мовних і ментальних структур художнього світу автора. Індивідуальні різновиди мови, що реалізуються в сукупності різних ознак мовлення окремого носія мови, а в письмовому мовленні виявляють риси ідіостилю, О. Селіванова називає ідіолектом [13, с. 167]. Уточненням поняття ідіостилю в когнітивному напрямі є запропоноване Р. Фаулером поняття «когнітивний стиль» – специфічна мовна репрезентація індивідуальної ментальної сутності автора, оповідача та персонажів, які корелюють із поняттям картини світу, це відображення характерного способу засвоєння й розуміння світу, яке автор утілює в тексті [18, с. 103]. На думку Ю. Караулова, асоціативна структура художнього тексту, сформована на номінантно-референтній основі, дає змогу говорити про концептуальну картину світу автора [9, с. 38]. Сукупність взаємно пов'язаних концептуальних сфер, що відображають знання індивіда про певні фрагменти світу, центром якого він є, зумовлюють структуру його концептуальної картини світу [11]. Проте Л. Брославська та І. Шевченко визначають сукупність мовно-когнітивних механізмів створення текстового простору певним автором, що відрізняє його дискурс від інших, як ідіодискурс, отожднюючи це поняття із ідіостилем, під яким науковці розуміють складний, багатовимірний і багаторівневий вияв особистості автора художнього тексту [5, с. 23].

Узагальнюючи наявні наукові тлумачення вітчизняних і зарубіжних дослідників, у статті ми використовуємо термін «ідіодискурс», під яким розуміємо індивідуальний вияв мовної особистості поета, мовленнєве вираження певної соціальної практики, упорядковане та систематизоване використання мови, за яким стоїть соціально, ідеологічно й історично зумовлена ментальність, а отже, і концептосистема, що склалась у конкретного автора поетичного дискурсу.

Не менш складним у плані теоретичного переосмислення є й ще одне ключове поняття нашого наукового дослідження – ліричне я. Традиційно категорію образу автора пов'язують

із роботами С. Бройтмана, В. Виноградова, Л. Гінзбург, М. Зусман, Б. Кормана, Ю. Тинянова. Окрім ліричного я, дослідники також визначають такі види репрезентації авторської позиції в ліриці, як автор-оповідач, власне автор, рольовий герой, ліричний суб'єкт, образ-маска, я-інший, ліричний оповідач, неосинкретичний суб'єкт, форма-суб'єкт поетичного дискурсу тощо. Проте, на нашу думку, ліричне я є самостійним поняттям, що презентує один із типів ліричного суб'єкта, під яким ми розуміємо одну із форм авторської свідомості, представлену а поетичному дискурсі суб'єктами мовлення й суб'єктами свідомості, яка на внутрішньотекстовому рівні може бути виражена як імпліцитно, так і експліцитно, а на метатекстовому рівні може бути представлена у вигляді ліричного героя або образу автора.

Дослідження засобів вираження ліричного я крізь призму образів природи в ідіодискурсах Р. Фроста і К. Стендберга засвідчує відмінності у використанні мовностилістичних засобів і змістовому наповненні поетичних текстів.

Образи природи в поетичних творах Р. Фроста слугують засобом зображення психічного, емоційного або морального ставлення ліричного героя, переживання ним душевних хвилювань, сумнівів, усвідомлення тощо. Наприклад, у вірші “Tree at my Window”: *That day she put our heads together, / Fate had her imagination about her, / Your head so much concerned with outer, / Mine with inner, weather* [19]. У цьому уривку поет через образ природи зіставляє дві долі *That day she put our heads together*: перша розкривається через образ зовнішньої негоди, а друга пов'язується із внутрішньою імлюю. Лексико-стилістичними засобами вираження протистояння слугують антонімічні лексеми *outer* та *inner*. Слово *outer* імпліцитно об'єктивує значення природи як реального втілення явищ навколишнього середовища. Основною семою значення слова є сема «зовнішній бік» навколишнього світу “on the outside of something; further from the centre of something; relating to objects, activities etc that are part of the world, as opposed to your own thoughts and feelings” [21]. Антонімічний корелят *inner*, відповідно, має протилежне значення: “on the inside or close to the centre of something; inner thoughts or feelings are ones that you feel strongly but do not always show to other people; relating to things which happen or exist but are not easy to see” [21]. Погода як опис природи в наведеному фрагменті ніби демонструє протистояння внутрішнього й зовнішнього світу ліричного я, тобто буря переживань, сумнівів, почуттів у душі ліричного героя нагадує природні катаклізми в реальному світі.

В ідіодискурсі Р. Фроста образи природи є засобом одухотворення навколишнього світу, надання йому експресії або символізму, як у вірші “Mending Wall”: *Spring is the mischief in me, and I wonder / If I could put a notion in his head* [19]. У наступному фрагменті з вірша “Mending Wall”, завдяки образу природи, Р. Фрост наочно демонструє відчуження ліричного героя від зовнішнього світу й «злиття» зі світом природи: *I see him there / Bringing a stone grasped firmly by the top / In each hand, like an old-stone savage armed. / He moves in darkness as it seems to me, / Not of woods only and the shade of trees. / He will not go behind his father's saying, / And he likes having thought of it so well / He says again, “Good fences make good neighbours”* [19]. Звернення до образу дикуна *old-stone savage armed* – це спроба нагадати, що людина, незалежно від цивілізації, залишається природною істотою. Образ *нітьми* як компонента природи *He moves in darkness as it seems to me, / Not of woods only and the shade of trees* слугує для зображення безвиході, помилок, не-

правильно обраного шляху. Лексема *nitьma*, значення якої буквально означає «відсутність світла» – “when there is no light” [21], доповнює розуміння ліричного я через опис природи, створюючи атмосферу лабіринту, із якого немає виходу. Окрім того, *nitьma* асоціюється із темними силами “evil or the devil” [21], що є символом руху людини неправильним шляхом, відвертання від світла.

В ідіодискурсі К. Стендберга звучать схожі мотиви відчуження людини, але в його творчості образи природи передають не лише віддаленість ліричного героя від природи, а й взагалі його самотність у зовнішньому світі. Так, квіти у вірші “Graves” не відносять яву читача до луків та лісів, а створюють відчуття похмурості і смерті, ніби це «мертві квіти»: *Flowers and the wind, / Flowers and over the graves of the dead, / Petals of red, leaves of yellow, streaks of white, / Masses of purple sagging. ... / I love you and your great way of forgetting* [22]. Анафоричний повтор слова *flowers* уживається у протилежних за змістом реченням. Так, прочитання рядка *Flowers and the wind* створює картину луку та вітру, який спокійно віє над квітами, але потім пейзаж змінюється *Flowers and over the graves of the dead*, і перед читачем постає не краса природи, чарівність квітів і подуву вітру, а картина смерті, що об’єктивує основну думку авторського я – ніщо у світі не є вічним, навіть краса природи підвладна часу. Це підтверджується такими рядками речення: краса природи виявляється в різнобарв’ї квітів – *Petals of red, leaves of yellow, streaks of white, / Masses of purple sagging...* і водночас змінюється, усе це змінюється на забуття: *your great way of forgetting*.

У вірші “A Cliff Dwelling” ліричне я розкривається через образи природи, які передано за допомогою епітетів *golden sky, sandy plain, horizon rim*: *There sandy seems the golden sky/ And golden seems the sandy plain. / No habitation meets the eye / Unless in the horizon rim...* [19]. У цьому вірші відчувається піднесеність зображення природи. Авторське я розкривається за допомогою низки метафор, які демонструють ставлення Р. Фроста до навколишньої природи. Поет використовує паралелізм, призначення якого увиразнити мовлення автора. Він називає звичайні піщані пустелі золотим небом *There sandy seems the golden sky*, а золото уявляється ним як піщана рівнина: *And golden seems the sandy plain*. Завдяки використанню цього виду синтаксичного повтору, ліричне я імпліцитно зображає перевагу духовного над матеріальним. Автор демонструє, що справжнє золото – це звичайна, але неповторна краса природи.

Разом із кам’яною стіною, яка слугує прихистком від «власних страхів»: *Some halfway up the limestone wall, / That spot of black is not a stain / Or shadow, but a cavern hole, / Where someone used to climb and crawl / To rest from his besetting fears* [19], образи природи створюють її відчуття – як чогось вічного, що існує тисячі років, і буденного, що минає, – життя ліричного героя: *I see the callus on his soul / The disappearing last of him / And of his race starvation slim, / Oh years ago – ten thousand years* [19]. Епіфоричний повтор лексичних одиниць *fears* та *years* відображає почуття ліричного я, зокрема страх є природним станом людини, який характеризується почуттям небезпеки, сумнівів, сильних переживань негативного характеру. У сполученні з лексемою *years* значення страху об’єктивує ще одну актуальну сему – втоми від життєвих турбот і водночас скороминущості людського життя. Час виступає тут як основна категорія, яка реалізується через образи природи. У рядках поета час – це вічна константа, а ліричний герой – це частина природного світу, у якому все є тимчасовим, швидкоплинним.

В ідіодискурсі К. Стендберга образи природи відходять на другий план, на відміну від поетичних творів Р. Фроста. Природа в його віршах постає як другорядна художня деталь твору – він ніби доповнює опис трагедії в житті ліричного героя, його важкий шлях, але все ж не несе такого смислового навантаження, як у віршах Р. Фроста. Природа слугує зовнішнім описом місця знаходження людини – дороги, якою вона рухається, а такі слова і словосполучення, як *wind and ranks of thunder, processions of rain*, створюють атмосферу віддалення людини від природи, оскільки дощ, грім сприймаються не метафорично, як у Р. Фроста, а як реалістичні явища природи: *The broken boulders by the road / Shall not commemorate my ruin. / Regret shall be the gravel under foot. / I shall watch for / Slim birds swift of wing / That go where wind and ranks of thunder / Drive the wild processions of rain. / The dust of the traveled road / Shall touch my hands and face* [22]. Отже, вітер, гроза, дощ – це супутники людини на шляху, перешкода їх рухові вперед, а не явища природи, які викликають захоплення своєї красою та силою. Зокрема, автор метафорично описує, як дорожній пил покриває руки й обличчя ліричного героя: *The dust of the traveled road / Shall touch my hands and face*. Імпліцитно розбитий шлях об’єктивує основне значення суму та жалю. Подібно до того, як ноги ліричного героя розбивають гравій під ногами, розбиваються і його сподівання. Але водночас вираз *traveled road* – це не лише шлях, яким іде людина, це символ погляду в майбутнє, символ надії. Природа в цьому прикладі актуалізує зображення внутрішнього стану самого поета. Він усвідомлює, що кожна особистість має свій шлях у житті, звісно, на цьому шляху трапляються перешкоди, але рух уперед – це рух до бажаного майбутнього.

У поетичних творах Р. Фроста образ природи постає як засіб утілення почуттів і переживань самого поета. Наприклад, у поезії “A Line-storm Song” поет оспівує всю красу природи: *The line-storm clouds fly tattered and swift, / The road is forlorn all day, / Where a myriad snowy quartz stones lift, / And the hoof-prints vanish away. / The roadside flowers, too wet for the bee, / Expend their bloom in vain. / Come over the hills and far with me, / And be my love in the rain* [19]. У цих рядках звучить справжня туга за «нездійсненими мріями». Образ дощу передається рядом метафор *myriad snowy quartz stones lift; The roadside flowers, too wet for the bee, / Expend their bloom in vain*.

У вірші “A Prayer in Spring” образ природи розкривається через метафору. Р. Фрост цими словами демонструє всю любов до краси навколишнього світу: *Oh, give us pleasure in the orchard white, / Like nothing else by day, like ghosts by night; / And make us happy in the happy bees, / The swarm dilating round the perfect trees... / For this is love and nothing else is love, / The which it is reserved for God above / To sanctify to what far ends He will, / But which it only needs that we fulfil* [19]. Лексема *love* несе в собі позитивну конотацію. Через цю лексему об’єктивується ставлення ліричного я до реального світу. Це спосіб вираження цінностей ліричного героя – того, що є найбільш важливим для нього. Виходячи із цього вірша, любов’ю для автора є *the flowers to-day; orchard white, / Like nothing else by day, like ghosts by night; and make us happy in the happy bees; the darting bird / That suddenly above the bees is heard; The meteor that thrusts in with needle bill*.

К. Стендберг, щоб показати всю красу рідної землі, називає себе «сином прерії» – *I was born on the prairie and the milk of its wheat, the red of its clover, the eyes of its women, gave me a*

song and a slogan / Rivers cut a path on flat lands. / The mountains stand up. / The salt oceans press in / And push on the coast lines. / The sun, the wind, bring rain / And I know what the rainbow writes across the east or west in a half-circle: / A love-letter pledge to come again [22]. Одухотворяючи явища природи, автор показує тісний зв'язок людини й навколишнього середовища, адже людина від народження належить до світу природи. Разом із тим цивілізація віддаляє її від першоджерел, а тому соціалізує людину, роблячи її істотою урбаністичного світу.

В ідіодискурсі К. Стендберга поширеним є звернення до розкриття образу ліричного я через образи природи як елемента міста. Наприклад, у наступному вірші К. Стендберг через опис зірок та імлі демонструє самотність ліричного героя члена суспільства: *Only stars and mist / A lonely policeman, / Two cabaret dancers, / Stars and mist again, / No more feet or wheels, / No more dust and wagons* [22]. Символічно поет звертається до образу *mist* (туман). Туман, що огорнув добре знайомий пейзаж, робить його невпізнаним, розпливчатим і таємним і наповнює людину невпевненістю. Туман завжди вважався матерією першоджерел, речовиною хаосу. У більшості культур туман – символ невизначеності й емблема сили, яка плутає і приховує істину від спостерігача. Образ *star* (зірка) багатозначний. Це символ вічності, світла, високих прагнень, ідеалів. У різних традиціях уважалося, що в кожній людині є своя зірка, яка народжується й умирає разом із нею. Зірка асоціюється з ніччю, але й утілює сили духу, що виступають проти сил п'їтми. Вона є також символом божественної величі. Отже, образ зірки та туману – це наче дві сили, які протидіють; це спроба розкрити питання, що турбують ліричне я, допомогти ліричному героєві осмислити філософську сутність тайни природи, її вічності. Недарма автор використовує семантично-значущий повтор лексеми *star*: ... *Only stars and mist... / Stars and mist again...* [22]. Епанафора підсилює значення повторюваного компонента, підбиває підсумки як у логічному, так і в емоційному планах. Це спроба, з одного боку, показати замкненість ліричного героя в зовнішньому світі, а з іншого – його прагнення до високих ідеалів.

Висновки. Отже, аналіз засобів вираження ліричного я в образах природи в поетичних ідіодискурсах Р. Фроста та К. Стендберга дає змогу зробити висновок щодо певних відмінностей у використанні мовностилістичних засобів і змістовому наповненні поетичних текстів цих представників американського модернізму. Ліричне я в ідіодискурсі Р. Фроста представлено здебільшого метафорично, а образи природи є одухотвореними й експлікують смисли єдності природи та ліричного героя, їх взаємозв'язку й співіснування, тоді як у поетичних творах К. Стендберга ліричне я представлено на тлі опису явищ навколишньої природи, але, на відміну від Р. Фроста, він використовує образи природи лише як засіб опису часу та місця події. Разом із тим образи природи в ідіодискурсі К. Стендберга є більш символічними, у зв'язку з тим, що поет використовує відомі образи, що мають імпліцитні смисли, через які реалізується ліричне я в його поетичних творах. Проте ми спостерігаємо певні подібності в засобах вираження ліричного я в ідіодискурсах обох представників американського модернізму на суто лінгвістичному рівні, серед яких превалюють епітети, метафори, лексичні та синтаксичні повтори, антитези, тощо.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у виявленні особливостей прояву ліричного я через аналіз синтаксичних конструкцій у поетичних ідіодискурсах Р. Фроста і К. Стендберга.

Література:

1. Акішина М.О. Образність англомовного поетичного дискурсу ХХІ століття: лінгвокогнітивний та комунікативно-прагматичний аспекти : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / М.О. Акішина; Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2014. – 295 с.
2. Белехова Л.И. Формирование новообразов в современной американской поэзии / Л.И. Белехова // Англистика і американістика : зб. наук. праць. – Дніпропетровський національний ун-т, 2004. – № 1. – С. 91–96.
3. Белехова Л.И. Види мапування як лінгвокогнітивної операції формування новообразов (на матеріалі американської поезії) / Л.И. Белехова // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – Розділ I : Когнітивна лінгвістика. – 2011. – № 3. – Ч. 1. – С. 21–24.
4. Болотнова Н.С. Изучение идиостиля в современной коммуникативной стилистике художественного текста / Н.С. Болотнова // Материалы II Международного конгресса русистов-исследователей «Русский язык: исторические судьбы и современность». – М. : МГУ, 2004. – С. 7.
5. Брославська Л.Я. Ідіостиль і концептуальна ідіосфера автора у художньому дискурсі / Л.Я. Брославська, І.С. Шевченко // Вісник ХНУ. – 2012. – № 1003. – С. 22–27.
6. Бутова А.В. Особенности поэтического дискурса Н.А. Заболоцкого / А.В. Бутова, А.И. Дубских // Литература и лингвистика: прошлое, настоящее, будущее : сборник научных трудов Sworld. – 2014. – Т. 24. – № 8. – С. 27–58.
7. Ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация / Т.А. Ван Дейк ; пер. с англ. – 2 изд. – М. : Ленанд, 2015. – 320 с.
8. Горло Е.А. Универсальная антропоцентрическая модель поэтического дискурса : автореф. дисс. ... докт. филол. наук : спец. 10.02.19, 10.02.20 / Е.А. Горло. – Ростов-на-Дону, 2007. – 46 с.
9. Караулов Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. – М. : Изд-во ЛКИ, 2010. – 264 с.
10. Кубрякова Е.С. О понятиях дискурса и дискурсивного анализа в современной лингвистике / Е.С. Кубрякова // Дискурс, речь, речевая деятельность : функциональные и структурные аспекты : сб. обзоров / РАН ИНИОН Центр гуманитарных научно-информационных исследований, отд. языкознания / отв. ред. С.А. Ромашко и др. – М., 2000. – С. 7–25.
11. Ніконова В.Г. Концептуальне поле «світ людини» у трагедіях Шекспіра / В.Г. Ніконова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://shakespeare.zp.ua/texts.item.104/>.
12. Свірідова Ю.О. Опис природи і пейзаж : критерії розрізнення (на матеріалі австралійської поезії ХХ століття) / Ю.О. Свірідова // Вісник Житомирського державного університету. Серія «Філологічні науки». – 2014. – Вип. 2 (74). – С. 227–232.
13. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика : [термінологічна енциклопедія] / О.О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2006. – 672 с.
14. Тарасова И.А. Поэтический идиостиль в когнитивном аспекте (на материале поэзии Г. Иванова и И. Аненского) : дисс. ... докт. филол. наук : спец. 10.02.01 / И.А. Тарасова. – Саратов, 2004. – 484 с.
15. Хабермас Ю. Философский дискурс о модерне / Ю. Хабермас ; пер. с нем. – М. : Весь Мир, 2003. – 416 с.
16. Чумак-Жунь И.И. Дискурсивное пространство поэтического текста: образное слово в русской лирике конца XVIII – начала ХХІ веков : дисс. ... докт. филол. наук : спец. 10.02.01 / И.И. Чумак-Жунь. – Белгород : БелГУ, 2009. – 407 с.
17. Brandt L. Cognitive Poetics and Imagery / L. Brandt, P.A. Brandt // European Journal of English Studies [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.hum.au.dk/semiotics/docs2/pdf/brandt&brandt/cognitive_poetics.pdf.
18. Fowler R. Linguistics and the Novel / R. Fowler. – London : Methuen, 1977. – 145 p.
19. Frost R. Poems / R. Frost [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.poemhunter.com/i/ebooks/pdf/robert_frost_2004_9.pdf.

20. Lakoff G. More than Cool Reason : A Field Guide to Poetic Metaphor / G. Lakoff, M. Turner. – Chicago ; London, 1989. – 230 p.
21. Longman Dictionary of Contemporary English [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ldoceonline.com/>.
22. Sandburg C. Poems / C. Sandburg [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.poemhunter.com/i/ebooks/pdf/carl_sandburg_2012_3.pdf.
23. Tsur R. Toward a Theory of Cognitive Poetics / R. Tsur. – Amsterdam : Elsevier Science Publishers, 1992. – 549 p.

Бабич В. И. Лирическое я через призму образов природы в идиодискурсах Р. Фроста и К. Стенберга

Аннотация. В статье проанализированы средства выражения лирического я в идиодискурсах Р. Фроста и К. Стенберга сквозь призму образов природы. Обобщая существующие научные подходы относительно толкования таких категорий, как «дискурс», «поэтический дискурс», «идиодискурс», «лирическое я», автор предлагает собственное понимание ключевых понятий исследования и приходит к выводу о существовании отличий в содержательном наполнении поэтических текстов, которые содержат образы природы, и сходства в использовании лингвостилистических средств выражения лирического я

у представителей американского поэтического дискурса модернизма.

Ключевые слова: поэтический дискурс, идиодискурс Р. Фроста и К. Стенберга, образы природы, лирическое я, средства выражения.

Babych V. Lyrical I in the light of images of nature in idiodiscourses of R. Frost and C. Sandburg

Summary. The article deals with the analysis of the means of expression of the lyrical I in the idiodiscourses of R. Frost and C. Sandburg. Generalizing the existing scientific approaches to the treatment of such categories as “discourse”, “poetic discourse”, “idioidiscourse”, “lyrical I”, the author represents her own understanding of the basic notions of the research and arrives at the conclusion that certain differences exist in the content plane of the poetic texts which contain images of nature whereas it is possible to observe similarities in the use of linguostylistic means of expression of the lyrical I by the representatives of the American poetic discourse of modernism.

Key words: poetic discourse, idiodiscourses of R. Frost and C. Sandburg, images of nature, lyrical I, means of expression.